

אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

אפיק ושות'

גיליון 36, 26 נובמבר, 2009

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
דניאל פריש 3 תל אביב, קומה 25, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

תוכן עניינים

1. מאמר בנושא: ההגנה על זכויות יוצרים

מאמר זה, אשר פורסם לאחרונה ועוסק בנושא ההגנה על זכויות יוצרים. המאמר פורסם במגזין "מכרזים" ובאתר האינטרנט של יפעת מכרזים, בו ניתן לראות גם מאמרים אחרים של משרדנו:

<http://www.iprojects.co.il/Tenders/new/expert.asp?Expertid=12>

מאמר זה פורסם על ידי עו"ד מיכל רענן, עורכת דין במחלקת הליטיגציה המסחרית של משרדנו.

2. החלטות שיפוטיות מהתקופה האחרונה

א. חיוב רטרואקטיבי למחזיק בנכס אשר לא הודיע על העברת ההחזקה בנכס לעירייה מותרת כתיקון רטרואקטיבי של רישומי העירייה בנוגע לזהות המחזיק [עתמ (י-ם) 1259/09 גלשן שווקים בע"מ נ' מנהל הארנונה בעיריית ירושלים, 9.11.2009]

בית המשפט דן לאחרונה בעתירה אשר הוגשה על ידי חברה פרטית, אשר שכרה נכס במתחם האוניברסיטה העברית בירושלים וקיבלה דרישה לתשלום ארנונה, כאשר האוניברסיטה, הרשומה כמחזיקה בנכס ברישומי העירייה, נמנעה מלהודיע בדבר העברת החזקה. העותרת טענה, כי הודעת החיוב אשר נשלחה אליה מהווה חיוב רטרואקטיבי אשר בטל מעיקרו וכי האחריות להודיע על העברת החזקה הינה על בעל נכס וכי יש לחייב את בעל הנכס בתשלום ארנונה עד למועד מסירת ההודעה בדבר העברת החזקה. בית המשפט קבע, כי אין מדובר בחיוב רטרואקטיבי אלא רק בתיקון רטרואקטיבי מותר של רישומי העירייה בנוגע לזהות המחזיק בנכס שבתחומה. בנוסף, מאחר והעותרת הינה גוף עסקי, סביר כי ידעה או למצער הייתה צריכה לדעת כי כמחזיקה בנכס, חלה עליה החובה לשלם את הארנונה. מאחר ובית המשפט התרשם כי העותרת בחרה לעצום עיניה ולהתעלם מחובתה, דחה העתירה בקובעו כי יש להעדיף האינטרס הציבורי לגביית מס אמת על האינטרס האישי של העותרת לא לשלם ארנונה עבור שנים קודמות.

המחלקה המנהלית של משרדנו, המנוהלת על ידי עו"ד רנה לפידות, בעלת קרוב 20 שנות ניסיון בתחום (ואשר שימשה עד לפני כשנה כמנכ"ל המועצה האזורית חבל מודיעין וכיום משרדנו מלווה מועצה אזורית זו), מתמחה בין היתר בתחום הרשויות המקומיות (בין באשר מדובר בייעוץ לרשויות ובין בייעוץ כנגד רשויות) ובתחום המכרזים.

ב. תשלום כופר לפי פקודת מס הכנסה מאפשר לפקיד השומה לפתוח שומות שהתיישנו גם בסוגיות שאינן קשורות לנושאי הרשעה או תשלום הכופר [עמ"ה (ת"א) 1240/04 בש"א 5877/09 דוד נח נ' פקיד שומה חולון, 22.11.09]

המערער הודה בחקירה בעבירה של העלמת מלאי של החברה שבבעלותו ושילם כופר בגין כך. רשויות המס החליטו לפתוח שומות של המערער עצמו (תיקו האישי) שהתיישנו בהסתמך על סעיף 147(א)(3) לפקודת מס הכנסה וייחסו לתיקו האישי של המערער הכנסות משכירות אשר דווחו בתיק החברה. בית המשפט המחוזי בתל אביב קבע, כי עצם ביצוע העבירות מקימה חזקה, כי לא היה מכלול המידע בפני רשויות המס ולכן כל מידע שהגיע לידיהם במהלך החקירה יכול לשמשו בפתיחת השומה ולא רק המידע אשר בבסיס העבירות בהן הורשע הנישום או הודה בביצוען אגב הסכם כופר.

ג. זכות וטו לבעל מניות בדירקטוריון קיימת גם לאחר שפרש מהדירקטוריון. זכות וטו לקבוצה משמעה החלטת רוב בקבוצה ולא זכות וטו לכל יחיד [ע"א 9636/06 איתי בוגנר נ' SofaWare Technologies Ltd, 18.11.09]

בית המשפט העליון קבע, כי תניה בהסכם בעלי מניות אשר קבע לקבוצה של בעלי מניות הפועלים כקבוצה קיימת זכות וטו בדירקטוריון הינו בר תוקף גם כאשר אותו אדם כבר אינו חבר דירקטוריון אך אינו נותן זכות וטו לכל אחד מחברי הקבוצה אלא יפורש כדורש רוב של חברי הקבוצה. במקרה זה למייסדים (שלושה במספר) ניתנה זכות וטו במספר סוגי הצבעה בחברה כשהם "פועלים כקבוצה" וכך טען אחד המייסדים כי לכל אחד מהם זכות וטו מכיוון שנדרש כי שלושת יפעלו יחד. בית המשפט קבע כי במקרה המדובר אין משמעות לזכות הוטו מכיוון שגם אם קיימת למערער, הרי שהיה נדרש לרוב של המייסדים ולא יכל להפעיל זכות הוטו בעצמו

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות' מופצת אחת לשבועיים לקהל של קרוב ל-2,500 איש וכוללת פרסומים מקצועיים לקהל הרחב בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. על מנת להצטרף לרשימת התפוצה יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא צרפו אותי לרשימת התפוצה". ניתן להעביר מייל זה לכל אדם ובלבד שלא נעשה בו כל שינוי. אין האמור במייל זה מהווה ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

ההגנה על זכויות יוצרים

אחד התחומים בהם עוסק משרדנו הינו ליווי בתחום הקניין הרוחני בכלל ובתחום זכויות היוצרים בפרט, הן של תאגידים והן של אנשים פרטיים. מטרת דיני זכויות היוצרים הינה לאזן בין ההגנה על זכות הקניין של היוצר לבין האינטרס הציבורי בזרימה חופשית של רעיונות. עם זאת, יש לזכור כי ההגנה על זכות הקניין של היוצר ביצירה כשלעצמה נובעת מהאינטרס הציבורי לקיומו של אינטרס כלכלי ביצירה ובכך להעניק לציבור מקסימום של מידע. בכפר הגלובלי בו אנו חיים, דיני זכויות היוצרים חולשים על הציבור הרחב הן ברמה המקומית והן ברמה הכלל-עולמית, אולם בפועל לא קיים דין בינלאומי אחיד וזאת על אף המגמה הקיימת ליצירתו.

חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 נכנס לתוקפו במאי 2008 ("החוק") ונועד, בין היתר, על מנת להתאים את הדין הישראלי לסטנדרטים הבינלאומיים. בין היתר, חלק מההסדרים שקובע החוק מקורם באמנות בינלאומיות עליהן חתמה ישראל וביניהן, האמנה להגנת יצירות אמנותיות וספרותיות שנחתמה בברן 1886, הסכם ה-TRIPS המהווה נספח להסכם הסחר הבינלאומי WTO שנחתם במרקש ב-1994, האמנה לזכויות מבצעים, מפיקי תקליטים וארגוני שידור שנחתמה בשנת 1961 ברומא ועוד. עובר לכניסתו של החוק לתוקף, הוראות החוק הרלבנטיות בתחום זכויות היוצרים היו חוק זכויות יוצרים, 1911 ופקודת זכות יוצרים (1924). כמו כן, נועדה חקיקתו של החוק ליתן מענה לכך שתחום הקניין הרוחני הינו תחום מתפתח ודינמי ובמשך זמן רב נאלץ הציבור להישען על הוראות חוק ישן שתחילתו, כאמור, בשנת 1911.

זכות יוצרים כוללת בחובה הן את הזכות למנוע מאדם אחר לקחת לעצמו את 'פרי עמלו' של היוצר והן את הזכות הייחודית לנצל יצירה בדרכים שונות, או להרשות את ניצולה בידי אחרים. כך, קובע סעיף 11 לחוק כי זכות יוצרים ביצירה היא הזכות הבלעדית לעשות ביצירה, או בחלק מהותי ממנה, פעולה, אחת או יותר, כמפורט בסעיף, בהתאם לסוג היצירה. זכות היוצרים מתקיימת ללא פעולה פורמאלית, ומשכך- יכולה להתקיים אצל שניים במקביל כל עוד הגיעו לכך באופן עצמאי. במובן זה, ככלל, יצירה תיחשב ליצירה מוגנת אם יש בה משום פיתוח של רעיון לכדי **ביטוי** מפותח דיו ואם יש בה **מקוריות** מינימאלית. בדרישה למקוריות, עיקר הכוונה היא ליצירה עצמאית, להבדיל מהעתקה; אין צורך בחדשנות, ומבחינה איכותית לא נדרשת אלא **רמה נמוכה ביותר של ביטוי אישי**. בהמשך, קובע סעיף 47 לחוק כי העושה ביצירה פעולה מהפעולות המפורטות בסעיף 11 לחוק, או מרשה לאחר לעשות פעולה כאמור, בלא רשותו של בעל זכות היוצרים, מפר את זכות היוצרים, אלא אם כן עשיית הפעולה מותרת לפי הוראות פרק ד' שעניינו שימושים מותרים.

יוצר, כי בהתאם להוראות הדין אשר קדמו לחקיקת החוק, הייתה רשימת השימושים המותרים רשימה סגורה והיום, מדובר ברשימה פתוחה. עובדה זו מותרת מרחב של שיקול דעת ראוי לבית המשפט לקבוע כשימושים הוגנים אותם שימושים שהצדק מחייב התרתם אף אם אינם נמנים על השימושים המותרים בחוק.

סעיף 78 לחוק קובע את תחולתו והוראות המעבר של החוק. באופן כללי, על מנת לקבוע מהו הדין שיחול על מקרה מסוים יש לבחון מתי נעשתה ההפרה הנטענת ביצירה, אולם לכך קיימים סייגים וברי כי יש לבחון כל מקרה לגופו ובהתאם להוראות הסעיף.

יצוין, כי עד כה טרם יושמו באופן נרחב הוראות החוק על ידי ערכאות בית המשפט השונות ויש הגורסים כי על אף ההתקדמות הרבה, עדיין קיימות מספר בעיות שלא באו על פתרונן באמצעות החוק. דווקא בנסיבות אלו, בהן מדובר בתחום מתפתח ודינמי, חשוב לוודא כי קיים ייצוג משפטי על ידי עורך דין המתמחה בתחום הן בעת הגשת תובענה או התגוננות בה והן בשלב מוקדם יותר בו לרוב נערכים הסכמים בכתב אשר מטרתם להגן בעתיד על זכויות הצדדים להם.

***מאת: עו"ד מיכל רענן**

* הכותבת הינה עורכת דין במחלקת הליטיגציה המסחרית במשרד עורכי הדין אפיק תורג'מן. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין מומחה בתחום בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.
* ניתן להפנות שאלות בתחום באמצעות פניה לטל' 03-5635061. השרות ניתן ללא תשלום ללוחות יפעת מכרזים בלבד.

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.

גליון מס' 4056
29/10/2009

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

מהעולם

תוצאות מכרזים

עורכת: אילת אלוני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 96-98 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075